

PEDAGOGICKÉ MUZEUM
J. A. KOMENSKÉHO
V PRAZE

Valdštejnská 20, 118 00 Praha 1
Tel.: 257 533 455, Tel./Fax.: 257 530 661
E-mail : pedagog@pmjak.cz, <http://www.pmjak.cz>

Tisková zpráva

Pedagogické muzeum otevírá novou stálou expozici

Praha, 21. ledna 2009 – Pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze ve čtvrtek 12. února zpřístupní veřejnosti novou stálou expozici s názvem „Odkaz J. A. Komenského. Tradice a výzvy české vzdělanosti Evropě“. Presentace této nové výstavy je jednou z oficiálních doprovodných akcí u příležitosti českého předsednictví v Radě EU.

Nová expozice je první a jedinou výstavou u nás, která shrnuje dějiny školství, učitelstva a vzdělanosti od jejich středověkých počátků až po současnost. „Výstava je rozdělena do dvanácti oddílů, které na sebe volně navazují. Jádro jednotlivých tematických celků tvoří tabule s texty charakterizujícími vzdělanost v dané době. Velký důraz ale klademe i na vizuální složku, hodně pracujeme s obrázky, fotografiemi, případně mapami a grafikou,“ říká ke koncepci výstavy ředitelka muzea PhDr. Markéta Pánková.

Obsah expozice je návštěvníkům přiblížen interaktivním způsobem s využitím výtvarných a hudebních prvků, oddíl věnovaný J. A. Komenskému je doplněn počítačovým informačním systémem, s jehož pomocí si návštěvník může rozšířit svoje znalosti o této osobnosti. Výjimečnost nové expozice spočívá mimo jiné i v tom, že návštěvníka nenutí procházet celou expozici. „Nechceme návštěvníka znásilňovat tím, že musí něco přečíst, někam zajít. Všechny dvanáct částí na sebe sice volně navazuje a vzájemně se prostupuje, zároveň ale mohou fungovat jako samostatné celky. Každý si může vybrat, co ho zajímá,“ říká ředitelka Markéta Pánková.

Podstatnou část výstavy tvoří trojrozměrné exponáty, mezi nejvýznamnější patří staré tisky z archivu muzea, např. osmijazyčný slovník z roku 1585 a některé Komenského spisy ze 17. století (mezi nimi třeba Orbis pictus, Janua linguarum reserata či Vestibulum). Originály těchto tisků budou vystaveny pouze do června, poté budou z důvodu jejich ochrany nahrazeny faksimiliemi.

K dalším exponátům ředitelka Pánková říká: „Návštěvnicky vděčná určitě bude rekonstrukce kabinetu z 19. století s dobovými pomůckami a průhledem do tehdejší třídy. Další zajímavostí je třeba sbírka slabikářů nebo starých vysvědčení, mezi nimi i vysvědčení našeho druhého prezidenta Edvarda Beneše. A když jsem zmínila našeho druhého prezidenta, musím upozornit i na index prvního prezidenta T. G. Masaryka. Mezi pozoruhodné exponáty patří i reprezentativní sbírka medailí našich vysokých škol, která není nikde jinde k vidění.“

Vzhledem k tomu, že pražské muzeum J. A. Komenského je rezortním muzeem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, seznamuje výstava nejen

s dějinami, ale i současným českým školstvím. V tomto oddíle najdou poučení nejen lidé, kteří už mají školu delší dobu za sebou, ale třeba i cizinci, kteří toho o naší vzdělávací soustavě příliš nevědí.

Stálou expozici budou průběžně doplňovat krátkodobé výstavy v přízemí muzea. Jako první to bude fotografická tvorba Františka Chrástka, umělce z Uherskobrodsko – kraje Komenského. Koncem května přijde na řadu výstava o historii vyučování dějepisu Stalo se v zemi české, na prosinec muzeum chystá výstavu Jakub Jan Ryba nejen jako autor České mše vánoční.

Stálá expozice je kolektivním dílem odborných pracovníků Pedagogického muzea J. A. Komenského vedených PhDr. Markétou Pánkovou, na její koncepci spolupracovali přední odborníci na dějiny pedagogiky z různých univerzitních pracovišť i Akademie věd.

Výstava je doprovodnou akcí předsednictví České republiky v Radě Evropské unie, koná se v rámci Partnerství hl. města Prahy a pod záštitou České komise pro UNESCO.

Slavnostní otevření pro zvané hosty a novináře se koná ve středu 11. února v 15:00 ve společenském sále muzea (2. patro), pro veřejnost bude výstava otevřena od 12. února 2009.

Kontakty:

PhDr. Markéta Pánková, ředitelka muzea,
tel. 602 376 195, 257 530 661, pankova@pmjak.cz

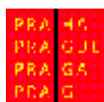
PhDr. Jan Šimek, PR a propagace muzea,
tel. 608 265 009, 257 533 455, jan.simek@pmjak.cz

O muzeu J. A. Komenského v Praze:

Muzeum vzniklo v roce 1892 jako výraz snahy českých učitelů o uchování a dokumentování historických tradic českého školství a pedagogiky. Patří mezi nejstarší muzea v České republice. Od roku 1991 je státním rezortním muzeem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Je významným badatelským a dokumentačním centrem orientovaným na dějiny českého školství, pedagogiky, učitelstva a vzdělanosti v návaznosti na život, dílo a odkaz Jana Amose Komenského.

Sídlo muzea:

Od roku 1996 je sídlem muzea *Dům U Zlatého slunce* (Valdštejská 20) a *Dům u Zlatého šífu* (Valdštejská 18). Oba domy, jejichž původ se datuje na konec 14. století, byly několikrát přestavovány, naposledy klasicistně v 18. století. Historická podoba domů je zachycena např. na Huberově panoramatu nebo na známém Langweilově modelu Prahy. K nejvýznamnějším majitelům obou domů patřil tzv. stříbrný komorník Rudolfa II. Havel Oberšvender, který opatroval císařovo stříbrné nádobí.

Expozice: **Odkaz J. A. Komenského. Tradice a výzvy české vzdělanosti Evropě**
výstava je doprovodnou akcí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR během českého předsednictví v Radě Evropské unie

Slavnostní otevření: 11. února 2009 v 15:00
Pro veřejnost bude expozice přístupná od 12. února 2009

Pedagogické muzeum J. A. Komenského
Valdštejnská 18-20
Praha 1
tel.: 257 533 455
web: www.pmjak.cz

Otevírací doba: Út – Ne 10:00 – 12:30, 13:00 – 17:00
Vstupné: 40 Kč, snížené 20 Kč (děti, studenti, důchodci, ZTP)

Tematické okruhy stálé expozice:

- Počátky křesťanské vzdělanosti (9. – 14. století)
- Pražská univerzita a její mezinárodní význam (2. pol. 14. století – počátek 15. století)
- Zlatý věk humanismu (15. – 16. století)
- Zrod moderní pedagogiky (15. – 17. století)
- Světla a stíny baroka aneb Barokní most k modernímu vzdělávání (17. – 1. pol. 18. století.)
- Odkaz J. A. Komenského (1592 – 1670) světu – vzdělávání pro všechny
- Cesta k všeobecné gramotnosti (18. století)
- Vzdělávání novodobého národa (přelom 18. a 19. století)
- Tradice české vzdělanosti v 19. století
- Vzdělávání ve státě Tomáše Garrigua Masaryka (1918 – 1938)
- Vzdělanost a totalita (1938 – 1989)
- Demokracie a pluralita ve vzdělávání (současnost)

Expozici pod vedením PhDr. Markéty Pánkové vytvořili:

Mgr. Jana Bartošová, Mgr. Magdaléna Faltusová, Mgr. Kateřina Hrdličková, Ing. Svatava Chocholová, Mgr. Marie Chrobáková, Alena Matyášová, Ing. Eva Rezková, PhDr. Eduard Šimek, CSc., Petr Šolar, Mgr. Magdaléna Šustová

Vědecká spolupráce:

Mgr. Kateřina Čadková (Univerzita Pardubice), PhDr. František Hýbl (Muzeum Komenského v Přerově), prof. PhDr. Milena Lenderová, DrSc. (Univerzita Pardubice), prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc. (Akademie věd ČR), PhDr. Markéta Pánková (Pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze), PhDr. Eduard Šimek, CSc. (Pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze)